

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben:
 Vidéken:
 Egy hóra
 Negyedévre

Felelős szerkesztő:
IVJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

A lelenz kérdés.

(— n.) Az állam a talált, valami a hatóságilag elhagyottaknak nyilvánított 7 éven aluli gyermekek védelmére Budapest székesfővárosban és az ország különböző vidékein állami gyermek menhelyeket (lelenz intézeteket) létesített.

Ez állami gyermek menhelyek falain belül csupán a beteg, gyenge fejlettségű, különösebb ápolást és orvosi gondozást igénylő gyermekek tartatnak; a többiek rendszerint az intézeteken kívül: tápanyáknál helyeztetnek el.

Majdnem szószerint idéztük a törvény szavait. Soha meg nem szünő alkalmosság jellegével bír, a lelenz kérdésről foglalkozni akkor, mikor Debreczenben is állami gyermekmenhely van és közel vidékén: a szomszédos városokban és falvakban százsámra vannak lelenz gyermekek kitelepítve.

A gyermek védelemről megalkotott törvény nemcsak szociális és emberbaráti tételes intézményeken sarkal, hanem eminenter kulturális alkotás. A magyarság számbeli erejét czélozza emelni, megerősíteni azzal a czélzattal, hogy megmenti az emberiség, a társadalom és a haza számára ezen, születésüknél fogva már bűnbe fogant nemzedéket.

Kétségtelen igaz két tétel.

Az egyik az, hogy az a nemzet hatalmas, mely első sorban nemcsak számbeli erejével, de felvilágosodottságával is ponderabilis sullyal lép fel s birtokában van mindazon kellékeknek, melyek az élet és létezés felismeréséhez szükséges követelményeket megszerezni képesítik.

A másik az, hogy a magyar fajban nincs meg a fajerősség és hiányzik a beolvasztási képesség.

E két tétel egymásra való hatása eredményezi, mint szükségszerűséget írja elő azt az állam- és nemzetpolitikai belátást, mely irányelvül szabja meg: első sorban szaporítani az ország lakosságát, másodsorban magyarrá tenni mindazokat, a kik még nem magyarok.

Már most a gyakorlatban, hogy válik be ez a czélzat, szolgálja-e s miként szolgálja a gyermek védelemről alkotott törvény es érdekeit?

Eötvös Károly, mondja egy helyen, mikor a statisztikáról, mint tudományról beszél, hogy a statisztika még nem is mesterség, merő dilettantismusnál nem egyéb.

Nem statisztikai adatokat halmozunk tehát fel, hanem tényeket mondunk.

E tények a következők:

A törvény megalkotása és helyi viszonyaink között történt alkalmazása óta a gyermek halandóság, különösen a lelenz gyermekek körében felszökent. A kitelepítés intézménye alkalmul szolgál a törvény kijátszására, az erkölcsstelenség fejlődésére és aljas üzleti érdek palástolására.

Ezzel kapcsolatban a szervezet ezen módja illusziussá teszi a hatékony hatósági és orvosi ellenőrzést,

Nevezetesen:

Az évi halálozási összeállítás igazolja, hogy a halálozás, különösen a gyermek halandóság a múlt évi számot felülhaladja;

a házasságon kívül született gyermekek száma, a múlt évekhez képest emelkedett;

birósági adatok igazolják, hogy a tápanyák a lelenz tápdijára egészében, amit tiszta jövedelemre, haszonra számítanak s beperesített tartozásuk kifizetésének határidejét ahhoz kötik, mikor majd több gyermeket vállalhatnak el tartásra;

venericus bajok, köteles felügyeletet figyelmen kívül hagyó mulasztások, igen sokszor a legelemibb elővigyázatot és gondosságot mellőző lelkiismeretlenségek írásbeli tényei, adatai a kitelepítés hiányosságának, a hatósági és orvosi ellenőrzés hiányának. Eredményei: gyógyíthatlan betegség, kuruzslás, gondatlanságból okozott emberölés.

Távol áll tőlünk e létező adatkért személyeket hibáztatni: nem is ez a czélunk, hiszen a legnagyobb hibát magában a rendszerben, a kitelepítés rendszerében véljük megtalálni.

Tudjuk, nagyon jól tudjuk, hogy e lelenzcek legnagyobb része, éppen szerencsétlen fogantatása és születésénél fogva már is szervi gyengeséggel jön a világra; elhisszük, hogy a táplálkozás, gondozás fogyatékos, hiányos volta alkalmas a különben is gyenge szervezet tönkretételére; felteszük, hogy a szükségkel egyáltalán arányban nem álló kínálat a tápanyák alkalmosságát illetőleg egyéni, családi, vagyoni viszonyait tekintve, nem részesülhet szorgos ellenőrzésben s megbizonyosodtunk, hogy a telepbizottságok működése sokszor híján van az alapos, mindenre kiterjedő körültekintésnek s e bizottság közvetlen tapasztalatai nem használatnak fel, nem értékesítettnek megfelelő módon.

A törvényhozásban, magában a gyermekvédelemről megalkotott törvényben van a hiba. Ha pénzügyi okokból már nem lehet megvalósítani azt, hogy az összes lelenzcek intézetbe helyeztessenek el; legalább azt kellene szigorúan betartani, hogy beteg, gyenge fejlettségű, különösebb ápolást és orvosi gondozást igénylő gyermekek tápanyákhöz ki ne adassanak. A tápanyák megválasztása, ellenőrzése pedig kifogástalan legyen.

Nagy érdekek, nagy czélok fűződnek pedig e törvény czélzatához, mert még mindig nem vesztett aktualitásából a nagy Széchényi István mondása, melyet annyiszor hangoztatunk, hogy „olyan kevesen vagyunk, hogy az apagyilkosnak is meg kellene kegyelmezni!”

Közhivatalnokok, mint választók.

Írta: **Kmetty Károly dr.** egyetemi tanár.

A közhivatalnokok ezen minőségükben a végrehajtóhatalom szervezetéhez tartoznak, de mint országos választók, teljesen szabad és független állampolgárok. A közhivatalnok hivatalbeli tevékenysége az államkormányzatnak vezető, közvetlenül, vagy közvetve rendelkező, avagy legalább is szorosan ellenőrző hatalma alá van rendelve, eljénben azon magatartása, melyet mint választópolgár tanusít, vagy követ, éppen úgy nem esik a kormányzatnak, vagy más hivatali felsőségének bírálata avagy bármilyen néven nevezendő befolyása, beavatkozása alá, mikép a közhivatalnoki viszonyban nem levő választópolgároké.

Üzlethelyiség változtatás!

Van szerencsém a n. é. közönség és tisztelt vevőim becses tudomására hozni, hogy üzletemet Hatvan-utca 6-ik szám alól **Hatvan-utca 5-ik szám alá**, Bignió-házba (Lukács Vilmos ur mellé) helyeztem át. — Egyben tudatom, hogy üzletemet tetemesen megnagyobbítottam és a mai kor igényeinek megfelelően **fűszer-üzletet** is rendeztem be. Szolid, pontos és tiszta kiszolgálásról kezeskedem. — Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel **FAZEKAS KÁLMÁN**, fűszer, festék- és petroleum kereskedő.

Hogy okvetlenül és kétségen felül ez a magyar törvényhozás álláspontja a közhivatalnokok választási szabadságát illetőleg, az bizonyításra nem szorul, mert a választójognak azon természetéből szükségképen következik, hogy az szabadon, független meggyőződés szerint gyakorlandó, a hivatalnoki alárendeltség viszonya arra semminő irányban, semminő vonatkozásban sem jogilag, sem erkölcsileg ki nem terjed, ki nem terjeszthető.

Abban, hogy a törvény választójoggal ruházta fel a közhivatalnokokat, már bennfoglaltatik ezeknek azon köteleossége, hogy magukat a hivatali viszony minden korlátos hatása alól emancipálják és egyedül mint a magyar állam és politikai nemzet tagjai, a nemzet egész érdekében helyesnek látott módon éljenek országos választójogukkal: bennfoglaltatik másfelől azon tilalom is, hogy a hivatali felsőség; respektálva a hivatalnokban a szabad állampolgári, óvakodják hivatali fölérendeltségét a választójogot korlátozólag vagy irányítólag kiterjeszteni.

Soha hamisabb és elterjedtebb balvéleményt nem ismertünk, mint az, hogy a köztisztviselők kevesebb szabadsággal és különleges tapintattal, „különleges tekintetek” szerint gyakorolhatják politikai jogukat, jelesen az országos választójogot. Persze a különleges tekintetek mindenekfelett, sőt egyedül csak az épp hatalmon levő kormány érdekeinek kiméletére vannak vonatkoztatva.

Veszedelemes felfogás ez, mely teljesen ellentétes az államháatalmak elválasztásának elvével is és félreismerése a parlamentáris kormány és a népképviselő viszonyának.

Az 1899. XV. törvényzikk éppen ezen ferde és veszedelemes — mert a felelős kormányt a szolgálatkész alsóbb hatóságait visszaélesre felbujtó — felfogás kiirtására czélzó, mikor súlyos büntetést szab azon hivatali felelősökre;

„ki a neki alárendelt köztisztviselőt utasítja, utasítással látja el arra nézve, hogy az melyik jelöltre szavazzon, vagy ne szavazzon, hogy szavazási jogát egyáltalán és mikor gyakorolja, vagy a szavazástól tartózkodjék, vagy hogy befoiyását bármi módon egyik vagy másik jelölt mellett vagy ellen, vagy a választóknak a szavazástól való tartózkodása czéljából érvényesítse”.

De nemcsak szavazási szabadságot jelent a választójog a köztisztviselőkre, hanem jelenti azon szabadságukat is, hogy szabadon, lelkiismeretük szerint vallott politikai meggyőződésüknek az országos képviselőválasztások alkalmával, illetőleg azokat megelőzőleg minden jogos és erkölcsös módon kifejezést adjanak, hogy — közhivatalnoki minőségük és hatalmuk felhasználása nélkül — ama meggyőződésüket propagálhassák, annak elfogadására választópolgártársaikat kapacitálhassák.

Csupán a választási pártküzdelmek, ugynevezett korteskedések, némely szokásos ténykedések, némely szokásos ténykedései vannak a köztisztviselők jórészenek megtiltva az 1899. XV. törvényzikk szerint következőképpen:

„Állami és törvényhatósági közhivatalnokok, továbbá a rendezett tanácsú városok polgármesterei és rendőrkapitányai, valamint a községi jegyzők nem vehetnek részt politikai pártgyűlések összehívásában, nem lehetnek azokon elnökök, jegyzők és azoktól megbízatást el nem fogadhatnak; nem vehetnek részt a képviselő jelöltek körutazásaiban, nem rendezhetik a választók összeszedését és azoknak a választási székelyre vezetését és ezeknél nem működhetnek közre”.

A bírakra és ügyészekre a korlátozás annyival még szorosabb, hogy ezek a poli-

tikai pártgyűléseken részt sem vehetnek, azok tagjai sem lehetnek, azok határozataihoz, kérelmeihez nem járulhatnak.

Ha a törvény említett korlátain át nem lépett a köztisztviselő, sem a hivatali felelősség, sem senki más nem vádolhatja, hátránnyal nem sújthatja a választási mozgalmakban való egyéb olyan részvétele miatt, a minő a választópolgároknak általánosan meg van engedve: ily észrevétel nemcsak a jogba és hivatali köteleosságba, de a mostanában sokat emlegetett köztisztviselésbe sem ütközik.

Különösen ki kell emelnünk végül azt, hogy a választópolgár köztisztviselő okvetlenül jogosan megengedheti magának a tisztességes modoru nyilvános kritikát is. a kormány épp úgy, mint az ellenzéki pártok politikájára illetőleg programjára vonatkozólag; ilyen kritikának, kárhözható avagy helyeslő eszmecserének szabadsága nélkül a választói jog gyakorlásának valószínűsége szabadságáról nem is lehetne szó.

Vármegyénk és vidéke.

A dorogi tarisznyahitűek.

(Kik akartak „követjelöltet” fogni!)

Hajdudorogról, a dorogi hazafias társadalom egyik vezértagjától helyreigazítást kaptunk a lapunkban „éhes és szomjas dorogiai” czimen megjelent közleményre. E helyreigazítás voltaképpen tárgyaltalan, mert utóbb megjelent közleményünkben már mi is tisztáztuk Dorog hazafias nagy közönységét a gyanu alól, hogy egy éhes és szomjas töredekecskének csunya kortesjárásával együtt említsék. De örömmel adjuk közre mégis a beérkezett helyreigazítást, mert ebből a tájékoztatlanok is tisztán megítélhetik, hogy kifélék-mifélék Hajdudorogon a „tarisznyahitűek”, másrészt miféle elemek akartak itt önhaszonhajhászásból sikertelen viszálykodást támasztani. Ezeket valóban érdemes is pellengérré állítani. De nézzük, hogy mit irnak Dorogról:

„A hírlapi közlemény a dorogiat általában mondja szomjasoknak és éheseknek (tisztelet a kivételeknek!), holott fordiva áll a dolog, mert a számottevő intelligencia és a népnek tulnyomó nagyrésze rendületlenül kitar az alkotmányért most folyó nemzeti küzdelemben és ezen küzdelem kiváló bajnoka, szeretett képviselőnk, Rákosi Viktor mellett és a szomjasok és éhesek képezik a kivételt.

Az itt küzdött két névsor közül az egyik ama kormánypárti követ fogó küldöttség tagjait sorolja fel, a másik a jelölt bizottságba beválasztott függetlenségi és 48-as párti polgártársak névsora.

A ki a dorogi viszonyokat ismeri a két névsor összehasonlításából véleményt alkothat magának arról, hogy melyik oldalon van ugy a szellemi, mint az anyagi tulsuly. Ime tessék itélni!

A főispánnal bentjártak:

Rajk Imre, Horváth György csizmadia, Kőkenyesi Ferencz, Kőkenyesi Gergely, Cz. Tóth Mihály, Glückli Mór korcsmáros, Frommer Salamon szatócs, Kupferstein Herman h. jabi, Szalka János ács, Szakál Ferencz, Szakál György, Pozsgai Imre elmozdított s. jegyző, G. Fodor Sándor, G. Fodor Antal, Wolzsinofszki Mihály, Pajna Sándor, Ringenhan Dezső állatorvos, Pogácsás György, Kúszegi László, Róth József szatócs, Klein

József fakereskedő, Petrus Mihály kőműves, Kiss M. Miklós, Fodor István, Rácz Mihály, B. Tóth György, Szóka János csizmadia, Szücs Ferencz, Reichmann József szatócs, Imre János, Fülöp Arthur korcsmáros, Tóth József ács, id. Koszta György. Összesen 34.

Ezek voltak azok a tarisznyahitűek, a kik Dorogot 1903 hirbe hozták; a kikkel szemben a függetlenségi és 48-as párt jelölt bizottságának a tagjait is bemutatjuk, kik névszerint a következők:

Farkas Pál földbirtokos, Kömmerling János nyug. főszolgabíró, földbirtokos, Szabó Elemér földbirtokos, Petrus Jenő író, dr. Loógh Béla ügyvéd, Tóth Pál és Tóth József megyebizottsági tagok, Szilágyi Ferencz birtokos.

És hogy a dorogi közönség a maga zömében nem érdemli meg, hogy pellengérré állítsák, azt megmutatta a legközelebbi multban is, mikor Hajdudármegye Tiszának oly szégyenteljes kis többséggel bizalmatlanságot szavazott, midőn két hivatalos voksot kivéve egyetlen egy Tiszapárti szavazattal került ki Dorogról 7 ellenzéki szavazattal szemben; holott pártunk oszlopos tagjai Farkas Pál földbirtokos és Kömmerling János nyug. főszolgabíró a megjelenésben betegség folytán akadályozva voltak.

A hajdudorogi szabadelvű párt legkiválóbb tagjai, élükön Ujhelyi Andor gör. kath. lelkész, dr. Dömötör József orvos és Kovács István földbirtokos szintén elítélik a kormány alkotmánytípus működését, szívvál-lélekkel küzdenek mellettünk, s a legnagyobb mértékben rosszalják és fájlalják azt, hogy a dorogi közönség az ugynevezett szabadelvű párti deputáció neves és minden komoly alapot nélkülöző akciója által kompromittáltatott.

Dorog hazafias közönségének tisztelviselkedését és felfogását teljesen tisztázzák az itt felsorolt tények és e levél. A felsorolt 34 tarisznyahitűre pedig az a legfájdalmasabb, hogy sem a főispánt, sem az alispánt nem tudták baleknek megfogni. A ridég elutasítás miatt minden sórczelés reményességétől elestek. A dorogiaiak pedig ebből a felsült kortesjárásból vonják le azt a tanulságot, hogy a ki ilyen léhán hirbe hozza, botránykozttatásra szolgáltatja ki városát, mint azt most Rajk Imre csokolodte, annak a tisztelgetreméltó főbírói székben nem lehet helye. Ezt a diszes állást nem ilyen közönséges tarisznyahitű kortesnek szervezte és tartja fent az ősi hajdúváros.

Testvérharc Nyiregyházán.

A szomszédos Nyiregyházán két függetlenségi jelölt áll egymással szemben. Bencs László a volt képviselő, — a másik Meskó László ügyvéd. Mindegyiknek nagy pártja van és miután az ellentéteket nem sikerült kiegyenliteni, két Kossuth-párti jelölt küzd egymás ellen. A kormánypárt, amely nem is szándékozott jelöltet állítani, erősen kezd szervezkedni.

Motorközeledés Debreczen — Nyiregyháza közt. A most közlekedő személyvonatokon kívül vasárnapról kezdve Debreczen és Nyiregyháza között motorkocsik is közlekednek. Debreczenből reggel 5 15 perczkor indul a motor és 6 óra 40 perczkor érkezik Nyiregyházára, honnan este 8 óra 52 perczkor indul vissza és 10 óra 23 perczkor érkezik ide.

Kortés pénzügyigazgató.

Házaló kormányparti jelölt.

Dessewffy Aurél büdzentmihályi bir- tokos a dési szövetség ellenzék jelöltje Kossuth Ferencz, Apponyi és más ki- nőt hazafiak kíséretében, végleges megállapodás szerint, folyó hó 19-én délelőtt érkezik Désre s programbeszédjét az ugynevezett „Csizmadia szin” tágas és ez alkalomra fé- nyesen berendezett nagy csarnokában fogja megtartani.

Kossuthék lejövetelét az egész vidéken óriási lelkesedéssel várják. A kormánypart erősen megrökönyödött Kossuthék lejöve- lének híreire kétségbeesésében a legszémér- metlenebb eszközökhöz folyamodik. A vesz- tegetés a kormánypart részéről hallatlan mérvet öltött s a hivatalos terrorizmus is a legszembetűnőbb módon nyilvánul.

Schöpfman Imre dési pénzügyigazgató végig járta hivatalának összes helyiségeit s ott ráparancsolt a hivatalnokokra, hogy Dániel Tibor szabadelvű párti jelöltre szavaz- zanak.

Schöpfman úgy látszik mindenképpen érdemeket akar szerezni magának, de vesz- tere, mert az ellenzék, mint értesülünk, jelentést tesz az esetről a központi vezérő bizottságnak és a basáskodó pénzügy- igazgató ellen bünvádi feljelentést tesz. A bíróság majd érdeme szerint el fog bánni vele. A pénzügyigazgató terrorizálása az egész városban óriási felháborodást és megbotránkozást keltett.

A szavazók körében közkézen forog az alábbi „kortesnóta” :

Kutágosra szállott a sas,
Minket Tibor ne csalogass.
Gróf Dessewffy lesz követünk,
Téged pedig megkövezünk.

De a kormánypart hiába fejt ki a legnagyobb erőszakoskodást és vesztegetést, — s Dániel Tibor hiába házal házról-házra s hiába koldulja a szavazatokat, azért Tibor — urfi mégis alaposan meg fog bukni.

Lélekvásár.

Vesztegetések a Terézvárosban.

Budapesten a legelkeseredettebb a választási harcz a VI. kerületben, ahol Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter lépett fel Vázsonyi Vilmos- sal szemben. A budapesti hétfői lapok nyilatkozatot közölnek Magyar Miklós kereskedőtől melyben ez elmondja, hogy ötezer koronával át akarják vinni a Hieronymi-pártra. Látszólag bele- ment az ajánlat elfogadásába, de elő- zetesén dr. Pollacsek Sándor és dr. Bródy Ernő demokrata ügyvédekkel közölte a tényállást. Ebben a dolog- ban a következő két nyilatkozatot tet- ték közzé, amelyek élénk világot vet- nek a kormányparti korteskedés sze- mértetlenségére.

I.

Magyar Miklós ma több napilapban nyilatkozatot tett közzé, amelyben az állítja, hogy én öt 5000 koronával meg akartam a a terézvárosi szabadelvűpart részéről vesz- tegetni. Ezzel szemben kijelentem, hogy Magyar Miklós tolakodó módon szolgálatait 20.000 (huszezer) koronáért nekem tényleg felajánlotta, de én ezen arcátlan ajánlatot természetesen undorral és megvetéssel visz- szautasítottam. Az ellenem Magyar Miklós által lélekvásárlás miatt hangoztatott vád megtorlásául ellene az illetékes bíróságnál rágalmazás miatt megindítottam a bünvádi eljárást. Maróthi Fürst László.

II.

Olvastam Magyar Miklós ur nyilatko- zatát és azt a magam részéről mindenben megerősítem. Rólam azt írta a terézvárosi kormánypart hivatalos tudósítása több lap- ban: „Bleier Rezső arra büzdította szak- társait, hogy csatlakozzanak a kormány- párhoz”. A kormánypárthoz nem tartozom, a demokrata-part jelöltjét támogatom. Hogy miért voltam ott mégis a terézvárosi ka- szinó ülésén, annak az oka, hogy szemé- lyesen akartam kipróbálni: meddig terjed a korrupció szemérmelensége? Amikor 1905. január 11-én először jelentem meg a ka- szinóban, még pedig meghívásra, nyomban elmondoztam elvtársaim közül Sinberger Józsefnek, Glück Lajosnak és még számo- saknak, hogy végre ki akarom próbálni az előkelő urakat. Csakhamar volt rá alkalom, mert az első bemutatkozásnál Radóczy Já- nos azonnal száz koronát utalványozott ki nekem azzal, hogy irjam alá Hieronymi Károly ívét és iparkodjam a kereskedelmi alkalmazottak közt szavazókat toborozni Hieronymi Károlynak. Megbízta azzal, hogy 14-én estére a terézvárosi kaszinó helyiségébe hívjam össze a kereskedelmi alkalmazottakat.

Ez meg is történt és ezen ugynevezett gyűlésre jőformán mind csak olyanokat hív- tam meg, a kik velem együtt Vázsonyi ren- dületlen hívei. Társas kirándulás és tanul- mányut volt ez a kaszinó erkölcesének tan- nulmányozására. Az összejövetelen tetszés szerint étkeztek-ittak az egybegyűltek egy kaszinói főkortés számlájára, aki megelége- désének jeléül újabb száz koronát szemé- lyesen adott át nekem azzal a biztatással, hogy annyi pénzt ad, amennyire csak szük- ségem van. Radóczy János pedig felköszön- tött minket és elmondta, hogy másnap mit fog mondani programbeszédében Hie- ronymi Károly a kereskedelmi alkalmazot- takról. A vesztegetési ezélra szánt kétszáz koronát ezennel átadom a Terézváros sze- gényei javára, a vesztegetőket pedig átadom a Terézváros közmegegyezésének. Budapest, 1905. január 16. Bleier Rezső, kereskedelmi alkalmazott, VI., Sziv-utca 35

Színház.

Elmaradt színházi előadás. A gázgyárban történt robbanás követke- zésében az este a színházi előadás el- maradt. Híre jár, hogy Makó Lajos szinigazgató kártérítési pert indít a város ellen.

Színházi folyosók fűtése. Oláh Károly tanácsnok előterjesztést tett a ta- nácsnak, hogy a színházi előcsarnokot és a folyosókat fűtse. A tanács az előterjesz- tés kerestülvitelét ez idő szerint kivihet- lennek tartja.

Színházi hírek. Kedden kerül má- sodszor színre „A” bérletben Bakonyi Ká- roly és Kacsóh Pongrácz 3 felvonásos dal- játéka a „János vitéz”, melyre az utalvány- jegyek nem lesznek érvényesek. A bérlet II. részére ezentul a 14. számú páholy „B” napokra a színházi pénztárnál megváltható.

UJDONSÁGOK.

Választási mozgalmak Debreczenben.

Még csendes a város, a tulajdon- képpeni kortesélet még csak ezután jő. A III. kerületben házalnak a Do- bieczki emberei, de kevés sikerrel. A polgárság rendületlenül áll az ellen- zéki zászló mellett, úgy hogy a kor-

mánpárt minden erőlködése daczára győzni fog Szabó Kálmán.

Legjobban mozog a kormánypart a II. kerületben, ahol a szövetségelt ellenzék jelöltje, dr. Bakonyi Samu ellen Münnich Aurélt léptették fel, aki már tudatta a főispánnal, hogy kedden, azaz ma fog megérkezni.

De a „jó hír” már megelőzte a derék kormányparti jelöltet és már szélteben-hosszában beszélnek a város- ban, hogy 120.000 korona aprókölt- séggel indul Münnich a téli választási hadjáratnak.

No hát csak hadd jöjjön Mün- nich. Majd látni fogja, hogy Debre- czen II. kerületében nincs talaja a kormánypartnak. Itt pénzzel nem lehet boldogulni. A debreczeni polgárok be- csülete nem eladó. A polgárság ren- dületlenül áll dr. Bakonyi Samu zász- lója mellett, amely alá már sorakozott az uj-part a maga is igen tekintélyes számu szavazóival.

Hir szerint Münnich csütörtökön délután fog programbeszédet tartani az „Arany Bika” dísztermében. A kur- mánpárt nagy felvonulást rendez ez alkalommal. A hivatalok bizonyára üre- sen maradnak csütörtök délután.

Hogy milyen népszerű Münnich Aurél Debreczenben, mutatja az alábbi történetecske is :

Az öreg talyigás az Arany János utcán vitte a Münnich-zászlókat.

— Milyen zászlókat visz öreg? — kérdezték a vén talyigást.

Az öreg talyigás lesütötte a sze- méjét és úgy felelte csendesen :

— Nem jó még azt kérdezni sem, uram.

Kortesnóták.

Berettyó-Ujfaluban a Leszkay Gyula hívei e mellett a dal mellett lelkesednek :

Zavarog a Tisza
Nem akar higgadni,
Az a híres Dely Imre
Nem akar nyugodni.

Altal akar menni,
Tisza huszár lenni,
Balogh Tihamérből pedig
Képviselőt tenni.

Adjuk a voksunkat
Leszkay Gyulára,
Tisza Pista huszárjai
Szomorúságára.

Rigó Ferencz kerületében is kivirág- zott a kortes-költészet és zengedezik igen zamatosan :

Tóth Laczi a disznókirály!
Jaj de görbe kolbászt csinál!
Hogyha elfogy a leveze :
Egye meg a főkortese !

Maradjék Tóth disznópásztor,
Mert követnek úgy se pászol,
Ne hagyjuk beszélni Tóthot
Varrjunk a szájára fótot !

Rigó Ferencz sarkantyuja :
Csengése a kormány buja.
Azt susogja Tóth Miskának,
Amit Khuen granicsárnak ! . . .

— **Személyi hír.** Lapunk felelős szerkesztője ifjabb Mórincz Pál Hajdunánásra utazott.

— **Választási irodák.** A II. kerület függetlenségi és 48-as *Bakonyi-párt* irodája a városházával szemben a „Debreczen-sörcsarnok” külön helyiségében van; a III. kerületben az ellenzéki pártiroda pedig az Angol királynő földszinti helyiségében, ahol a polgárságnak délelőtt 8 órától este 10 óráig minden felvilágosítást megadnak. A szocialista pártnak is van választási pártirodája a Csapó-utca 17. sz. a. „Korona” vendéglőben.

— **Kik lettek volna a Csokonai kör vendégei?** A százados Csokonai-ünnep már el van halasztva, de azért a meghívott testületek még egyre jelentkeznek kisebb nagyobb számu küldöttjeikkel. A sárospataki ev. ref. kollégium öt képviselőt jelentett be, dr. Székely György akadémiai igazgatót, dr. Horváth Cirill, dr. Rácz Lajos, Kovácsy Sándor és Dombó László tanárokat. A komáromi muzeum-egylet Alapi Gyula titkár, Bathó Lajos muzeumőr és Bausz Terdorik bencés tanárt küldte volna. A nagyváradi Szigligeti társaságtól az elnök Rádl Ödön vezette volna a küldöttséget, melynek tagjai dr. Bodor Károly, dr. Adorján Armin, dr. Nagy Géza, dr. Márkus László, dr. Gyémánt Jenő és dr. Krüger Aladár. Kolozsvárról jött volna dr. Csengeri János egyetemi tanár vezetésével Versényi György a jeles költő, Petri Mór tanfelügyelő és Böllöny József volt intendáns, mind az erdélyi irodalmi társaság tagjai. A csak tavaly alakult Arany János társaság küldöttséget Szabolcska Mihály szándékozott vezetni, akihez csatlakozott volna Mársits Rozina felsőbb leányiskolai igazgatómó, Bel-lai Lajos városi tanácsos, és Dóczy József Temesvárról.

— **Mi fáj a Dobieczki pártnak?** Szörnyen fajhat a Dobieczki-pártnak az, hogy Debreczen város központi választmánya a III. kerület választási helyiségéül nem a vármegyeházát, ahol a legutóbbi szavazás végbement, hanem a róm. kath. gimnázium helyiségét jelölte ki. A kormánypárt sehogy sem nyugodhat ebbe a határozatba és meg is felebbezte a belügyminiszterhez, kérve, hogy a III. kerület választási helyisége most is a vármegyeháza nagyterme legyen, mert a főispán lakása is ott van és még a szavazás előtt el lehet fogdosni a szavazókat, szemben pedig van a kortestanya a Frohner-szállóban. Ezért volna a Dobieczki-pártnak alkalmasabb a megyeháza.

— **Sötétség a városban.** Akár 50 év előtt, éppen olyan sötétség uralkodott az éjszaka Debreczenben. A gázgyárban vasárnap délután történt robbanás ugyanis páratlan esetet teremtett Debreczen városában. Az este az egész város világítás nélkül maradt. A gáztisztító készülék és helyiség felrobbanása és leégése folytán a gázgyár pár napig nem tud gázt gyártani. Az egyik desztilláló helyreállításán serényen dolgoznak és rendbe is hozzák, úgy, hogy

talán ma este lesz gáz, de csak korlátozott mennyiségben. Az utcákat pár napig egyáltalán nem világítják azért, hogy a magánfogyasztók szükségleteiket fennakadás nélkül kielégíthessék. A tanácsülés is foglalkozott a gázgyárban történt robbanással és a közönséget hirdetmények útján hívja fel, hogy nem lesz gáz és hogy mindenki kellő időben megehesse az intézkedéseket, hogy sötétben ne maradjon. Egyidejűleg a tanács sürgős intézkedéseket tett, hogy minden a legsürgősebben helyreállítsák. A városi tanács Kocz Alfréd budapesti szakértőt hívatta le sürgősen Budapestről, hogy a robbanás oka kipuhatolható legyen. Ugyanakkor az egész gázgyárat teljesen át-vizsgálják, hogy az esetleges hiányokat pótolják.

— **Jóváhagyták a nagy kölcsönt.** Nevezetes nap Debreczen város belső életében, amelyen a belügyminiszter a tizenkét milliós nagy kölcsön felvételéről szóló közgyűlési határozatot jóváhagyja. Mar pedig a jóváhagyás megtörtént, sőt úgy halljuk, meg is jött ez a nagyfontosságú leirat. Most már tehát a város konvertálhatja az osztrák-magyar banknál fennálló 5%-os 8-9 millió koronás régebbi tartozását; ugyanonnan új beruházásokra felvehet másik 8 milliót s egyuttal gyökeresen rendezheti házipénztárának bajait. Fő-dolog, hogy mindenekelőtt a hasznot hajtó építkezések foganatosítsanak; mert csak így kerülhetjük ki a pótdadó emelkedését, amire a közgyűlés is tekintettel volt, mikor a 17 milliót megszavazta. Az új kölcsönt 65 évre veszi fel a város 6.66%-os annuitás mellett.

— **Az ev. ref. főgimnázium Csokonai ünnepélye** előreláthatólag szép sikerrel, a nagy költő emlékeztetéséhez méltóan fog lefolyni. A rendező önképzőkör minden tehetségét sorompóba állítja a siker érdekében. Az ünnepély a f. hó 22-én, vasárnap délután 5 órakor fog lefolyni a főiskola dísztermében a következő műppal: 1. Csokonai: „A tihanyi echóhoz”. Vegyeskarra átírta Mácsai. Előadja: a főgymn. Vegyeskar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja: C. úrós Ferencz dr., az Önképzőkör felügyelő tanára. 3. a) Lassu magyar. b) Verbunkos: Lavottától. c) Verbunkos: Csernáktól. Előadja a főgymn. Zenekör. 4. Óda. Irta: E. Kovács Gyula. Szavalja: Balla Bertalan főgymn. 8. o. t. 5. a) Csokonai: „Hamar követeje a tavasznak”, zenéje Haydn-tól. b) Csokonai: „Földiakkal játszó...”, ahogy Kossovitsnál található. Előadják: Oláh Dániel gym. 5. o. és Pánczél István gym. 4. o. tanulók, vonósnegyes kísérellet mellett. 6. Emlékbeszéd. Tartja: Peleskey Sándor főgymn. 8. o. t., az Önképzőkör elnöke. 7. Tatay Zoltán Csokonai induló, op. 8. Zongorán előadja: Tatay Zoltán főgymn. 8. o. t., a Zenekör elnöke. 8. Csokonai: Részlet „A lélek halhatatlanságá”-ból. Szavalja: Pánczél József főgymn. 7. oszt. tanuló. 9. a) B. hari verbunkja. b) Búcsúzó, lassu és fris, Ruzicskától. Előadja: a főgymn. zenekör érdemes a főlemlítésre, hogy a főgymn. zenekör érdemes vezetője. Mácsai Sándor ez alkalomra a zenészeket részint Csokonai nótáiból, részint egykoru szerzők műveiből állították össze. Kiváltképen érde-

kes az 5. szám, mely Csokonai versére készült dallamot tartalmaz. Erről a dallamról az az általános nézet, hogy az Kossovits szerzeménye, holott Lavotta János, a híres magyar zenész szerzeménye után készült. Akik emlékeznek az Ocskay brigádosban előforduló „Lovotta szerelme” dallamára, rá fognak ismerni. Jegyek a pénztárnál válthatók. Számozott ülőhely: 1 korona, számozatlan: 60 fillér, állóhely: 20 fillér.

— **Végelbocsajtás.** A város katonai ügyosztálya tudatja az 1882. évben besorozottakkal, hogy népfölkelési igazolványaik átadása mellett átvehetik végelbocsajtási levelöket.

— **Az árvák segélyezése.** A ref. egyház a szeretet vallásához híven a nagy hidegekre meg az egyre növekedő drágaságra való tekintetből öt napig, tehát szombatig minden délelőtt az egész és félárva között pénzt osztat ki. A kiosztást az egyházi hivatalban Kató László, az árvák gondnoka végzi.

— **Népfölkelők.** Az 1892. évben besorozott öreg katonák, honvédek, utászok, huszárok, tüzérek, póttartalékosok, a város katonai ügyosztályánál jelentkezzenek népfölkelési könyvecskéikért.

— **Temetés.** Hétfőn délelőtt temették nagy részvét mellett a Kigyó utca 47. sz. a. gázszázból érrendődi, csokolói Fenyves Berta urnót. A boldogult 60 évet élt.

— **Zajos jelölő gyűlés.** Az I. kerületi szabadelvűpárt lovag Csiky Lajos elnökle alatt hétfőn este 6 órakor tartotta jelölő értekezletét a Bika cukrásztermében. A kíváncsiakkal, a szolgálval és a jelölttel együtt tizenheten voltak jelen. Első kerületi választó volt összesen hét. Végzetes szám. Jelölték é heten dr. Jászai Viktort, a debreczeni jogakadémia tanárát, aki sietett kijelenteni, hogy a jelöltséget elvállalja. A zajos jelölő gyűlés ezzel véget ért.

— **Felhő Rózsi szerződése.** A jelenleg Aradon működő Felhő Rózsi énekesnőt, aki nemrég működött Debreczenben is, Makó Lajos virágvasárnapról fogva ismét társulatához szerződötte.

— **Elhalt tanítónő.** Részvéttel értesülünk, hogy Szabó Józsefné, született Komáromy Erzsébet ismert debreczeni tanítónő, aki 40 évnél hosszabb ideig működött e rögös pályán, hétfőn a Császár-fürdőben, ahol gyógyította magát, meghalt. Az elhunyt tanítónő Fazekas Mihály egykori költőnek, a „Ludas Matyi” szerzőjének volt az unokája. Fia, Szabó Antal belügyminiszteri osztálytanácsos.

— **Megugrasztott betörő.** Hétfőre virradó éjjel az István-gőzmalom egyik raktárhelyiségébe be akartak törni, azonban idejekorán észrevették és üldözőbe vették. A betörő a kerítésen keresztül ugrott ki és futásnak eredt, de a rendőrök elfogták.

— **Elgázolás.** A csapó utcán hétfőn délelőtt gyorsan hajtott Orosz János kocsis. Törő vendéglője előtt egyik oldalról a má-2. kora akart átmenni Bró János 68 éves,

10 forint készpénz vásárlásánál

Wallerstein Fülöp fiai

női divat és vászon üzletében

INGYEN!!

életnagyságu kép.

Az árak olcsóbbak mint bárhol.

Az életnagyságu kép gyönyörű kivitelű és semmit nem kell ráfizetni.

őreg napszámos, de a lovak elütötték az őreg embert, kit a szekér 6—7 méternyire vonszolt a kövezeten. Mire a lovakat a kocsis megállította, már akkor Biró János több helyen oly súlyosan megsérült, hogy teljesen elberitotta a vér. Csaknem eszméletlenül vitték Balkányi Emili dr. orvoshoz, ki bekötözte az őreg sebeit. A vigyázatlan kocsis ellen az eljárást megindították.

— **Padlás-tűz** Hétfőn éjjel a Péterfia-utca 19. számú háznál tűz volt. A padlásra jártak ruhát teregetni és a ruhaneműk valahogy a gyertyától tüzet fogtak. A tüzet nem vették észre. Reggel, mikor ismét felment a cseléd a padlásra, akkor látták, hogy a ruhaneműk és a padlás gerendái is nagy területen elégték. A tűz magától aludt el. A kár jelentékeny.

— **Megbokrosodott lovak.** A dohánybevalto nyvatából jött ki hétfőn délelőtt Rickl Géza földbirtokos szekere. A kocsis nem vette észre, hogy az egyik kerékből elvesszett a teagelyvégszeg, minek következtében a kerék kiesett. A hirtelen zökkenéstől a lovak annyira megijedtek, hogy örült vágatással száguldottak végig a Szent-Anna utcán, ukozben a kocsis léesett, de apró sérülésein kívül komolyabb baja nem történt. A megvadult lovakat a Szent-Anna-utca elején fogták meg.

— **Feleség a férj ellen.** Különváva él az urától a késes-utca 46. sz. a. Kozma Istvánné husz éves kegyari munkásnő. Az éjjel az ura, mivel a fiatal asszony nem akarta bəngedni, bevverte az ablakokat. A megriadt asszonyka feljelentette a rendőrségnek.

— **Sipkatolvaj osavargó lányok.** Hétfőn délelőtt a bádogos-utczában Kaufman Mór üzlete elől a kiakasztott téli sapkák közül kilenc darabot Meszesán Julis és Kovács Erzi osavargó leányok elloptak. A tolvaj leányokat tetten érték.

— **Házi szarka.** A napokban tünt el dr. Abraham Dezső ügyvéd nejének értékes arany órája és arany láncza. A tolvajt a rendőrség kinyomozta Szabó Mari 15 éves szobalány személyében, aki a lopást beismerte.

— **Zsebtolvajlás.** Csarnai Zsuzsanna szakácsnő ma vásárolni volt és a piacon a nála levő szatyorból kilopták tíz korona 50 fillért és két zálogczédulát tartalmazó pénzes tárczáját.

— **Lopás.** Vasárnap délután tolvaj surant Novák Róza csillag utca 37. sz. dohánygyári munkásleány szobájába és onnan vég vásznat és néhány ruhadarabot ellopott.

x **Menyasszonyi és alkalmi ajánléktárgyak igen olcsón kaphatók** Mentze Henrik ujdonságok áruházában Piac- és Szentanna u sarkán.

x **Olcsóbb lett a pénz!** Mennyivel? megtudható a 27 pénzügyminiszter által megszerveztetben levő Rácz Béla bankirodájában Debreczen, Csapó-u. 12. Kölcsonügyek gyorsan és pontosan elintéztetnek a legolcsóbb kamattal.

x **„János vitéz”** és egyéb szép képeslap ujdonságok érkeztek Mihály Sámuel papírüzletébe Főter 30. sz.

TÁVIRATOK.

Lukács és Perczel új állásai.

Budapest, január 16. Hir szerint Lukács László pénzügyminiszter az osztrák-magyarbank kormányzója Perczel Dezső volt házelnök pedig a közös számvevőszék elnöke lesz.

Az ex lex választás ellen.

Zalaegerszeg, január 16. Zala-megye mai közgyűlésén egyhangulag tiltakozott a törvénytelen választások ellen.

József főherceg jobban van.

Fiume, január 16. József főherceg állapotában javulás észlelhető. Ma jóízűen evett és vidáman beszélgetett környezetével. A királyt naponta táviratban értesítették állapotáról.

Nagy tűz.

Sopron, január 16. Sütő községben 53 lakóház, 91 gazdasági épület és 23,000 korona értékű takarmány elégett. A kár 140.000 korona. A nyomorba jutott lakosságot herceg Eszterházy Miklós segíjezi.

Kifütyölt képviselője lőtt.

Fülek, január 16. Vasárnap akarta programbeszédét megtartani ifj. Chorin Ferenc kormányparti képviselőjelölt. Büchler József kortes az ifjusági egyletnek 500 koronát, az ifjakkal pedig egyenkint 4—4 korona napi-díjat és teljes ellátást ígért, ha a jelöltet mindig éljenezni fogják. Az ifjuság ki is vonult a vasúthoz és amikor a jelölt megérkezett, kifütyölték és megabczugolták. Mikor pedig a város piacán beszélni akart, olyan botrányt csaptak, hogy a kis Chorin-gyereket kirázta a hideg és a legelső vonattal elmenekült.

Elvert kortesek.

Aranyosmaróth, január 16. Karácsonyi Sándor kisapáti-i plébános. néppárti jelölt választói a kormánypart két főkortesét, Kercz Gyula segédjegyzőt és társát, mikor a községbe jöttek, véresre verték.

Balassagyarmat, január 16. Az ellenzéki választók dr. Eechtl kormányparti jelöltet a programbeszédje megtartásában megakadályozták és oly fenyegető magatartást tanusítottak, hogy a jelölt csendőrfedezet alatt elmenekült.

Hock János és a szerbek.

Ujvidék, január 16. Hock János új-párti jelölt vasárnap délután tartotta programbeszédét mintegy 4000 főnyi közönség előtt. Beszédében kiterjeszkedett a nemzetiségi viszonyokra is. Beszéde annyira tetszett a szerbeknek, hogy támogatásukat megígérték. Hock Győzelmé bizonyos.

Stössel Japánban.

London, január 16. Stössel tábornok a feleségével megérkezett Nagaszakibe. A kormányzó 50 csendőrt adott mellé diszkiséretül.

Rablómerénylő siketnéma.

Budapest, január 16. Galambos János napszámos vasárnap este betért a Vasvári Pál-utczában levő Bableves-csárdába. Ott találta Offenthürt

Salamon siketnémat. Megsajnálta s nyomorék embert és bort fizetett neki. Egy óra multán Galambos fizetett és távozott. A siketnéma észrevette, hogy Galambosnál pénz van, utána sietett és a kis diófa utca 12. számú ház előtt megtámadta Galambost. Az kiszabadította magát és felsietett a házban levő lakására. Offenthürt utána futott, a lakása ajtaja előtt a földre letépette és elrabolta Galambos pénztárczáját, amelyben 63 korona volt. A házbeliek a futásnak eredt siketnémat elfogták és átadták a rendőrségnek, amely Affenthürt letartóztatta. A siketnéma többször büntetett, rovott multu betörő tolvaj.

Az orosz foglyok.

London, január 16. A japán lakok panaszkodnak, hogy az orosz hadifoglyok kihívó magaviseletet semmisíjenek és kövdtelik a megszabályozásukat.

Az ellenzék kilátásai.

Hány jelöltje van a függetlenségi és 48-as pártnak?

Teljes erővel megindult a választási harc az egész országban. A pártok csaknem minden kerületben felállították jelöltjeiket.

Soha választás oly érdeklődést nem keltett, mint a mostani. Előrelátható, hogy az ellenzék megerősödött fog a képviselőházba visszakerülni, ami természetesen is. De más szempontból még érdekesebb az a választás.

Olyan erős a függetlenségi és 48-as párt sohasem volt, mint most. A függetlenségi eszme óriási lépéssel haladt előre.

Az ábrándok és álmok — amint eddig mondták — közel vannak a megválasztáshoz. A magyar politika sulypontja már is a függetlenségi párt van. A legnagyobb szónokok, politikusok, a legkiválóbb hazafiak, a legérzetlenebb és legönzettelenebb egyének állanak a függetlenségi eszme szolgálatába. A 67-es alapon álló két párt, az új-párt és a néppárt szintén nagyon közelnek a függetlenségi eszméhez. Nem messze van az idő, amikor ez a két párt is a függetlenségi eszme szolgálatába áll.

— Már az udvarban vagyunk — mondta Eötvös Károly újkor, mikor Kossuth Ferencet üdvözölte az új párt nevében.

Hazafias örömmel és lelkesedéssel tölt el minden igaz magyar embert a függetlenségi eszme térhódítása. Nem mesterséges uton szított lelkesedés ez, hanem a legtermészetesebb vágyakozás fellángolása. Mindig élt ez az eszme a magyar szivekben, csak szunnyadt. Az erőnek csak sietteté ebredését.

Most, amikor a szebb jövődjő hajnalhasadását várja az ország, nem lesz érdektelen, ha a függetlenségi és 48 as párt várható győzelmének eshetőségeiről és kilátásairól tájékoztatjuk olvasóinkat.

Az országos függetlenségi és 48 as párt, vagy amint mondja, a Kossuth-párt 240 kerületben állított jelöltet.

Jelöltjei közül feltétlenül győzni fognak: Czegléden Kossuth Ferenc (rég.) Abonyban Güllner Gyula (rég.) Alsódbason Koller István, Bárádon Illyés Bálint (rég.) Békésen Kecskeméthy Ferenc (rég.) Berettyó-ujfalun Leszkay Gynla (rég.) Csákváron Horváth Gyula (rég.) Csikszereán Györgypál Domokos (rég.) Debreczen I. kerületé-

ben Thaly Kálmán (rég.) II. kerületében Bakonyi Samu (rég.), Dédesen Hebronyi József, Dunapatajon Krasznay Ferencz régi, Dunavecscén gróf Benyovszky Sándor (rég.), Egerben Szederkényi Nándor (rég.), Enyingen Bakó József (rég.), Félégyházán Holló Lajos (rég.), Felvidéken Bartha Ödön (rég.), Hajdúnáson Rákosi Viktor (rég.), Halason Bakó Mihály (rég.), Hódmezővásárhelyen Endrey Gyula (rég.), Hosszupályiban Marjay Péter (rég.), Fülöpszálláson Varsányi Gábor (az ellenjelöltje is Kossuth párti, Hermann Ferencz), Jakóhalmán Okolicsányi László (rég.), Jászberényben gróf Apponyi Albert (rég.), Kápolnán Somossa János (rég.), Karczagon Madarász Imre (rég.), Kecskemét II. kerületében Szappanos István, Kunszentmártonban Bozókny Árpád (az ellenjelöltje is 48-as, Kövér János), Lengyel-tóiban Kapotsfy Jenő (rég.), Mádou Bernáth Béla (rég.), Makón Juth Gyula (rég.), Mezőcsátón Kubik Béla (rég.), Mezőkeresztesen Sturman György régi, Mezőkövesden Majthényi Ádám, Mezőtúron Tóth János régi Monron Szemere Huba, Nádudvaron, Pap Elek régi, Nagynyeden gróf Bethlen Bálint, Nagyigmándon Ghiczy Tihámér (ellenfele is 48-as Kálmán Adolf), Nagykálló Mezős Béla régi, Nagykáposon Komjáthy Béla régi, Nagykárolyban gróf Karolyi István, Nagylakon Nagy Sándor régi, Nagy-szalontán Balogh Mihály régi, Nyárádszeredán Pál Sándor régi, Nyírbogdányban Kállay Lipót régi, Ókanizsán Lovász Márton régi, Pakson Szluka István régi, Pécsváradon Egry Béla régi, Pétervároson gróf Karolyi Mihály, Pinczehelyen Rátkay László régi, Poroszlón Malatinszky György régi, Putnokon Putnok Mór régi, Ráczalmáson Koller Tivadar, Ráczkevény Hegedüs Károly régi, Rimaszécsen Draskóczy László régi, Sárkeresztúron Madarász József régi, Sátoraljaújhegyen Buza Barna, Siklóson gróf Benyovszky Mór, Szalontán Toldy Béla (ellenfele Varjas István is 46-as), Szeged II. kerületében Polczner Jenő régi, Szekszárdon Boda Vilmos régi, Székelyhidon Molnár Akos régi, Székesfehérvárt gróf Zichy Jenő régi, Szentesen Molnár Jenő régi, Szigetváron Jeszenszky Ferencz régi, Szigetváron Olaj Lajos régi, Szilágysomlyón Ugron Gábor régi, Hajdusoboszlón Kovács Gyula régi, Táján Kelemen Béla régi, Tiszaháton Ugray Imre régi, Zentán Barta Miklós régi, összesen 76.

Nagy kilátásai vannak a győzelemre és a fele bizonyosan be is kerül a képviselőházba: Apatinban gróf Vigyázó Ferencz, Ákosfalván Makkay Zsiga (rég.) Bácsalmáson László Gyula, Baján Pajk Aladár (rég.) Balassagyarmaton gróf Zichy Vladimir, Balasavárt Gál Jenő, Belényesen Barta Ferencz (rég.) Biharon Rigó Ferencz (rég.), Csengeren Luby Béla (rég.), Csikkarczfalván Török Ferencz, Csongrádon Faragó Antal, Dorogon Zinszky István, Dunakeczel Pozsgay Miklós (rég.), Dunaszécsényen Bartal Ferencz, Élesden Farkasházy Zsigmond, Fehérgyarmaton Luby Géza (rég.), Felvinczen Miksa Imre (rég.), Fügeden Hellebronth Géza (rég.), Füleken Jankovich Marczel, Gyöngyöspátán Csépany Géza, Győrött Hilbert Károly (rég.), Gyulán Schifert József, Hajduböszörményben Benedek János (rég.), Iglón Günther Antal, Garbócbogdányban Hammersberg László (rég.), Gernyeszegen Dézsy Zoltán, Gödöllőn Héderváry Lehel, Gölniczbányán Éles Herik, Görgön Várady Károly régi, Gyergyószentmiklóson Sümegi Vilmos régi, Gyomán Fábry Károly, Gyöngyösön Visontai Soma régi, Illyefalván Deák János, Kaposvárt Thaly László, Kászonban Lácay László, Kernyán Ferbach Károly régi, Kézdivásárhelyt Ráth Endre régi, Kézdividék kerületben Polónyi Géza régi, Királyhelmezen Metzner Béla, Kisbacskeken Steiner Ferencz régi, Kisczellben Bercsényi

Jenő, Kisvárdán Hrabovszky Guidó, Kovásznán Zachariás János, Kölesden gróf Benyovszky Rezső régi, Körmenden Lukács Gyula régi, Kőszegen Lachne Hugó, Köviben Hevesi Bertalan, Léván ifju Madarász József, Lőcsén Máriaassy Mihály, Losoncson Madách Aladár, Lovrinban Baross János, Margittán Szatmári Mór régi, Marosvásárhelyen az J. kerületben Sebes Dénes régi, a II. kerületben Bedőházy János régi, Megyaszón Horváth József, Miskolcson I. kerület Bizony Akos régi, Mohácsos Ferdinándy Béla, Munkácsos Fried Lajos, Muraszombaton Porkoláb Mihály, Nagybán Ferencz Géza, Nagyváradon Barabás Béla régi, Nógrádon Kalosi József régi, Nyíregyháza Meskó László, Ócsán Kuzska István, Orlándon Himlederfels Ernő, Orosházán Veres József régi, Sásdon Keresse György, Somlóvásárhelyen Hentaller Lajos régi, Somorján Sággy Gyula régi, Sopronban Berecz Ábel, Szabadkán I. kerületben Varga Károly, II. kerületben Mukits Simon régi, Szakoson Szluha János, Szalkán Kovács Ernő, Szászrégenben Urmánczy Nándor régi, Szegváron Tasnády Antal, Székelyudvarhely vidéki Kállay Tamás, Szentgrothon Eitner Zsigmond régi, Szolnokon Nagy Emil, Szikszón Szalay László régi, Szillen Kacsokovics Géza régi, Szilágycsehén Józsa Gyula, Szirmabesenyőn Kőszeghy Armond, Tabon Nessi Pál régi, Tasnádon Horváth Zoltán, Tatán Világhy Gyula, Tenkén Horthy Béla, Téthen Pogány Lajos, Toroczkón Sággy Manó, Törökszentmiklóson Somogyi Aladár, Udvardon gróf Zichy Miklós, Ugodon Bentsik László, Vaálon Gyapay Pál, Veszprémben Kállay Ulul, Zilahon Lengyel Zoltán régi, Zsolnán Smialovszky Valér régi, Zúrányban gróf Batthyány Tivadar régi, Fiumében Lorber József, összesen 100.

Jelöltek állított még a függetlenségi és 48-as párt a zászló bersületéért, de azért váratlan győzelemre lehet kilátása: Aradon Barabás Béla régi, Bonyhádon Várad Rády János, Békéscsabán Barabás Béla régi, Budapesten a IX. kerületben Ballagi Aladár, Dósdon Szász Zsombor, Karánsebesen Mocsáry Lajos, Komáromban Szász József, Kulpinban Mayer József, Szarvason Heviár Dániel, Sófokon Kubinyi Márton, Ugrán Loránt Desző stb.

Sok kerületben nincs ugyan még jelölt, de a szervezkedés szokatlan gyorsasággal és lelkesedéssel megindult már és igen sok váratlan győzelemre van kilátás.

Megerősödött fog a képviselőházba visszakerülni az új-párt és a néppárt is, az Andrassy-csoport is. Sajnos, hogy a politikai helyzet és a körülmények miatt az ellenzéki pártok nem állhatnak szembe most az Andrassy-csoporttal, pedig az ő kerületeik legalább felérésben ellenzékiek.

Választási mozgalmak.

— Távirati tudósítások. —

Liptó Szent-Miklósról jelentik hogy ott Lányi Bartalan ma tartotta meg programmbeszédét.

A pánszlávok Sztodola Emilt léptették fel.

Szegzárd, január 16. Tolnavármegye központi választmánya a képviselőválasztást január 26-ára tűzte ki.

Dombóvárról jelentik. A szakosi kerület szabadelvű pártja tegnap tartott jelölőgyűlése alkalmából lelkes hangú táviratban üdvözölte Tisza István gróf miniszterelnököt és Eszterházy Miklós herceget. Haller József szabadelvűpárti képviselőjelölt megtartotta programmbeszédét. Programmbeszéde előtt Kammerer Ernő, a kerület volt képviselője bucsuzott el a választóktól és a legmelegebben ajánlotta Hállert, akinek meg-

választása azonban kétséges, mert a kerület erős ellenzéki.

Szabadkáról jelentik, Törley József szabadelvűpárti képviselőjelölt ma tartotta programmbeszédét, melyben kifejtette, hogy programja az ország gazdasági fejlesztésével és iparmegteremtésével a gazdasági önállóság előkészítése. Ellenfele Mukits Simon Kossuth-párti.

Pápa, január 16. Hegedüs Loránt szabadelvűpárti képviselőjelölt vasárnap tartott programmbeszéde nagyszámú közönség előtt hangzott el és nagy hatást tettek különösen a gazdasági kérdésekre vonatkozó részei. A most megkötendő kereskedelmi szerződések időtartamát — ugymond — arra kell felhasználni, hogy minden gazdasági eshetőségre, tehát önálló vámterület lehetőségére is el kell készülnünk. Hegedüs beszéde után dr. Steiner József városi főorvos beszélt. Az új párt erősen áll Bánffy Dezső mellett.

Székesfehérvárról jelentik Zichy Jenő gróf vasárnap tartotta programmbeszédét. Ellenjelöltje nincs.

Kis Jenőről jelentik Russzu Szirian oláh nemzetiségi képviselőjelölt ma tartotta programmbeszédét.

Gyulán, Lukács György főispán szabadelvűpárti jelölt ma tartotta meg programmbeszédét. Programját azonosítja a miniszterelnökével. Hangzatos ígéretek — ugymond — nem tesz, de köteletségét legjobb lelkiismerete szerint teljesíti. A függetlenségi párt jelöltje Schiffer József.

Békés-Csabán Zsilinszky Mihály államtitkár, a békés-csabai szabadelvű párt jelöltje vasárnap délután a Vigadó nagytermében tartotta programmbeszédét nagyszámú választó közönség előtt. Az elmúlt politikai események rövid áttekintése után kifejtette a kormány álláspontját és programját, melynek fe tétlen híve. Ellenjelöltje Barabás Béla.

Az orosházai és gyomai kerületekben a választás 30 án lesz.

Ujvidékről jelentik: Hock János ma délután tartotta programmbeszédét. Hír szerint a szerb radikális párt is állít jelöltet Muzicski pancsovai szerb nemzetiségi ügyvéd személyében.

Turóc-Szentmártonból táviratozzák: A kulpini választókerületben Hodzsa Milán tót nemzetiségi jelöltet léptetik fel.

Vágujhely, január. A szabadelvű párt jelöltje Vietorisz Miklós, ki ellen a tót nemzetiségi Barnincz Milán budapesti építőmestert léptetik fel.

Alsó-Kubin, január 16. A dobrói kerületben Szikczán Ferencz tót nemzetiségi néppárti jelöltet léptetik fel.

Szászrégen, január 16. A választást 26-ára tűzték ki. Az egyesült ellenzék képviselőjelöltje, Urmánczy Nándor vasárnap tartotta meg programmbeszédét.

Törvénykezés.

Ellített tüntetők. A terézvárosi kaszinó előtt vasárnap délelőtt, amikor Hieronymi Károly programmbeszédét tartotta, nagyobb csoportosulás támadt. A rendőrség felszólítására a mind nagyobbodó tömeg ahelyett, hogy szétszórult volna, lármázni, abczugolni kezdett. Vére is a zajongók közül tizenegyet a VI. kerületi kapitányságra kísérték. Czajlik Alajos rendőrtanácsos

az illetők kihallgatása után hétfőn hozta meg ítéletét. A zajongókat 20—20 korona pénzbüntetésre ítélték.

Bűnügyi főtárgyalások. Január hó 18-án, szerdán főtárgyalások: Seres Sándor ellen súlyos testi sértésért, Tolvaj József ellen sikkasztásért, Rác Endre s társa ellen lopásért, ifjú Veres János ellen súlyos testi sértésért. Január hó 19-én csütörtökön főtárgyalások: Kiss Ferencz ellen magán okirathamisításért, Besenyey Sándor s társa ellen súlyos testisértésért, Korek János ellen lopásért. Január hó 20-án, pénteken főtárgyalások: ifjú Géresi Gábor s társa ellen súlyos testisértésért, A. Kiss Sándor ellen hivatalos hatalommal való visszaélésért, Berger Márton ellen megvesztegetésért.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1904. január 16.

Csekély fölbuzdulás után az üzlet megint el-lanyhult. Készáru szombathoz képest változatlan, áprilisi buza K. 19.70 után 19.50 lett.

1905. októberi buza	16.94.—96
1905. áprilisi buza	19.50.—52
októberi rozs	13.34.—36
1905. áprilisi rozs	15.32.—34
októberi zab	12.——02
1905. áprilisi zab	14.——02
1905. májusi tengeri	14.80.—82
juliusi	—
szeptemberi tengeri	—
1905. augusztusi repce	22.30.—40

REGÉNY-CSARNOK.

Rablótanya a rengetegben.

[Regény.]

31. **(Orosz eredetiből.)**
A fiatal ember anyja karjai közé dől és úgy susogta:

— Anyám! Azt hiszem, hogy a szívemet elveszítettem. Szeretem azt a szerencsétlent!

III.

Katinka elbeszélése.

Vladimir nem nyughatott meg. Hiába igyekezett vigasztalni anyja, aki pedig maga is megijedt, hogy fia szerelmre gyuladt az idegei lányka iránt . . . A mellett borzongva gondolt arra két emberre, a kik Katinkát elhurcolták. Még csak abban reménykedett, hogy fia majd elfelejti a lányt, akivel többé bizonyosan nem találkoznak. Hisz hallotta a szerencsétlentől, hogy valahol az erdei vadonban van a rozoga csapszékjök. És hogy egy időben az öregre nagy szerencse volt, hogy a lánykát ingyen tartották a pétervári rokonok, akkor nagyon nyomorgott az elhagyott csárdában; most pedig ime Péterre együtt jött érte; mert a körülményei megjavultak. Örököit és a csárdát is kiakarja építeni.

Bizony valami, de valami titokzatos volt az öreg Lubas élete.

Annak idején a feleségét is félig-meddig ő verte halálra, kis árvát hagyván maga után, a kis Katit.

Egyszerre hogy megváltozott. Az eldurvult apa csupa szeretettel és figyelemmel öleli egyetlen gyermekét. A napilétért való küzdelem és a gyermek iránti szeretet között oszlik meg az élete.

Katinka Péterről is beszélt Bogdán asszonynak.

Ez aféle csavargó fickó volt. Állandóan egy helyt sem szolgált sokáig. Gyűlölködő, gonosz természetű volt mindenünnél mihamar elbocsátották.

Sok minden rosszat beszéltek felőle; hogy például kicsibe néz egy emberi életet.

Katinka maga sem tudta, hogy került apjához és hogy fészkelte be magát annyira az öreg házhoz.

Katinkát mindig unszolta a szerelmi ajánlataival, de Katicza irtózott tőle és nyíltan megmondta az apjának, hogy soha meg nem látogatja, ha ezt azt embert el nem távolítja.

Az öreg Lubas meg is ígért mindent, de úgy látszott, hogy maga is félt Pétertől. És midőn pedig Katinka utószor járt otthon, igen nagy nyomorúságban volt az epje.

[Folytatjuk]

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Mennyasszonyi kelegye

vászon, szőnyeg

Férfi és női fehérnemű.

Női divatárak.

Határozott árak.

Szép Asszonyok a Tisza Pista

kortesei Pesten, azóta két annyi fogy Törökkel a már Debreczenben is híres **KUN** féle **Matild arczenőcsből, Crémából, Szappanból,** árta mat'an **puder** és **hajrestororból.** Mert ezen hygienicus ártalmatlan ásványi anyagot nem tartalmazó mellék hatás nélkül **szépitő szerek** biztosan levesz szepítőt, májoltót, vimedlit, bármilyen bőrcsunyaságot az arczról és alabástromszerűen széppé teszi az arczot. Tessék megpróbálni, ha nem használ **árát minden kibuvó nélkül vissza adom. Kun István gyógyszerész,** műlaboratóriuma, Laboratoire Cosmétique „Matilde.“ (Alapított a hasonnevű párizsi labororium mintájára 1895-ben, Budapesten.) Gyártelep: Üngvár, saját ház. Kapható: Budapesten Töröknel, Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerésznél, Tisza-palota. És minden vidéki gyógyszerertárban.

Finom Ruhaszövetekből, ruha- és bluz-selymekből

állandó és nagyszabásu

Maradék Vásárt

tartunk fenn.

Bosznay J. és Társa

nőidivat és szőnyeg áruház
DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

Általános választási jog!

Mindenki szabadon választhat izlésének megfelelően: **hímző posztó, Jáva-Congré, előrajzolt kezdett és kész hímzett futók, tálca kendők, továbbá jó színtartó hímzőselymek, kötő pamutok horgoló czernák és pamutokat stb. a**

legolcsóbb szabott árban

Füstös Testvérek

előnyomda, hímző-, minta- és monogrammműintézet

DEBRECZEN, Piacz utca 12. szám.

3734/1904. T.

Arverési hirdetményi kivonat.

A hajdunánási kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Deutch Móríc mint Deutsch József követeleése behajtásával megbízott örökös és tsai végrehajatóknak özv. Jóna Miklósné végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyben a végrehajtási árverést Deutch Móríc végrehajató 4000 korona tőke után 1897. január 7-től járó 8% kamat és 730 kor. 82 fillér tőkeből hatralékos 380 kor. 82 fil. tőke, Szabó András, Szabo Andrásné, Szabó Imre, Szabó Imréné 276 kor. 50 fil. tőke, a hajdunánási takarékpénztár 400 kor. tőke, Keki László és neje Szabó Klára 400 kor. tőke, Szabó Zsuzsanna 1144 kor. tőke, dr. Kun Mihály 200 kor. tőke, a hajduböszörményi részvénytársulati takarékpénztár 595 kor. 28 fillér tőke, a kir. kincstár 20 kor. és 40 kor. tőke, a közigazgatási bank 340 kor. tőke, Berencsy Janos 205 kor. 26 fillér tőke, özv. Fülöp Sándorné 1460 kor. 80 fillér tőke s jarulekából álló követelesei kielégítése végett az 1881. LX. t. cz.: 144. § a alapján, 146. §-a értelmében a debreczeni kir. törvényszék, a hajdunánási kir. járásbiróság területén levő, Hajdunánás városban s ennek határában fekvő, a hajdunánási 1229. sz. tkvi betetben A III. 1—4. srsz. 9220/1, 9221/1—a, 9222/2. 9222. hrsza. foglalt a réti I. dülőben levő, összesen 17 hold 1532 □-öl területű szántó legelő, ház s udvarra 2531 koronában, ugyanezen betetben A. V. 1—2 sor. 16083. 16084. hrsza. foglalt, a beső legelőn levő házra és 408 □-öl területű szőlőre együtt 124 koronában, ugyanezen betetben A + 1. srsza. foglalt 695/4542392. resz közös legelőre 70 koronában elrendele és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1905. évi január 30 ik napján d, e. 10 órakor a hajdunánási kir. járásbiróság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 353 kor. 10 fil., 12 kor. 40 fil., 7 kor. 90 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett ártollyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánápenzuek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt H. Nánáson 1904. évi decz. 6-an.

A hajdunánási kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

Kálmánchelyi, kir. járásbíró.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögéskor a legjobb csukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Bud-i cukrászda, Jósa és Jóna drogueriájában.

Ékszer- és óra javításokat legolcsóbban vállal Pintér Gusztáv órá- és ékszerész Piacz-utca főtözsde mellett. Ugyanott ezüst sarkantyuk legjutányosabb árban kaphatók.

Egy szoba, konyha, kamara minden órán kiadó. Csapó utca 29.

Úgyes fiatal leány uri családhoz takarítónőnek kerestetik reggeli órákra József herczeg-utca 17. keresztpület.

50 hectoliter 1880. 1885. és 1886-os igen nehéz diószegi bakator 35 frtjával, kisebb részletekben is eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Hölgyeknek! Popper Dávidné okl. szülésznő lakik: Széchényi-utca 27. sz.

Jó házilag készített boreczet eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Nyugalmazott uriember állandó irodai alkalmazást keres szerény feltételek mellett. Czime a kiadóhivatalban.

Kereskedelmileg képzett, 44 éves, evangélikus férfi, 1000 forinttal (Később ugyanennyit kap) szeretne életképes üzletet átvenni vagy kisbirtokra benősi. Czim a kiadóhivatalban.

Gymnasiumi, polgári és elemiiskolai tanulóknak órákat adok. Vizsgálatokra, érettségire is, 5 hó alatt előkészítek; szegénysorsúkat teljesen ingyen. Czim „Joghallgató” Kései utca 6. szám.

Jövedelmező foglalkozás. Férfiak, nők, 14 évvel idősebb gyermekek, sőt egész családok is állandó biztos keresethez juthatnak a téli hónapokban. Czim a kiadóhivatalban.

Wertheim pénzszekevény megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

1000 darab levélboríték, tetszés szerinti cégnyomással 2 forintért megrendelhető Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz u. 47. Telefon 18.

Uradalmakhoz 1905. évre bizonyos feltételek alatt képes volnék akárhány erős fiatal munkást mezei munkába előállítani. Kérem a tek. uraságokat minél előbb értesíteni. Czímem a kiadóhivatalban.

Czipőtűző állandó alkalmazásra kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Nyomdász tanuló felvétetik a kiadóhivatalban.

1 kiló szilva 12 kr., 1 liter petroleum 16 kr., naponta friss teavaj kapható Glück Izidor fűszer üzletében, Péterfia-u. Ugyanott egy kis boltiszóga vagy egy tanuló felvétetik.

Házikisasszonynak keresek egy intelligens, egészséges, római katolikus leányt. 24—30 év között, szerény igényekkel, főzéshez és felsőruhavarráshoz érten. Arczképpel ellátott ajánlatok kéretnek a kiadóban.

Házakhoz való mosásra ajánlok József-kir. herczeg utca 33. pinczelakás balról 1-ső ajtó.

Benzinmotorral berendezett köleskasa és daráló malom házzal együtt vagy csak a majdnem új berendezés; betegség miatt azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Fiatal izr. segéd kerestetik a hó 15-ére ki a fűszer, vas- és rőfös szakban jártas. Czim a kiadóhivatalban.

Üzleti könyvek félárban kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49.

Áruszállításra kis, könnyebb kéziköcsi kerestetik. Czim a kiadóhivatalba.

Férfi-, női és gyermek ruhákat kifogástalanul tisztít és javít Elek András Egyháztér 3.

A tavalyi Petroleum forrás

megeredt

NEUMANN NÁNDOR

festék-, lakk-, kecsze és petroleum gyári raktárában

Hatvan-utca 5. sz. alatt.

Telefon 205.

Bronz mázak minden színben dobozonként 16 kr.



Nincs többé szobafüst!!!

Minden kéményt megjavít a

John-féle szab. kéménytoldó

füst és szelelést szabályozó készülék.

220.000 drb. használatban. — Meggátolja a füstszakadásokat, eltávolítja az árnyékszék büzt, növeli a kémény huzatát.

Leszállított olcsó áron kapható

Lukács Vilmosnál Debreczen, Hatvan-u. 5.

cement-, burkolati-, Eternit Aszbest-pala és mindennemű tetőfedési vállalat.

Választási zászlók és tollak

olcsóbban mint bárhol

HOFFMANN és KRONOVITZ

nyomdájában

DEBRECZEN, Piacz-utca 49.

kaphatók.

Arjegyzék kívánatra azonnal küldetik.

Expediálás naponta.

Ugy tényleges, mint

Tartalékos tiszték

a legelegánsabban és szabályszerűen a legjobb kivitelben szereltetnek fel.

Prelovsky András

elsőrangú katonai és polgári szabó üzletében

Debreczen, Kossuth-utca 4.